

**Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради**

Сучасні орієнтири діяльності бібліотек з дітьми.

Поради щодо планування роботи на 2020 рік

**Запоріжжя
2019**

Сучасні орієнтири діяльності бібліотек з дітьми. Поради щодо планування роботи на 2020 рік / укладач Л.Г. Веселова. – Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2019. – 20 с.

Методичні поради містять матеріали, які допоможуть бібліотекарям зорієнтуватись у сучасних тенденціях організації бібліотечної роботи з дітьми з урахуванням інноваційних підходів до планування роботи. Розраховано на бібліотечних фахівців.

Укладач

Веселова Л. Г.

Комп'ютерна верстка

Веселова Л.Г.

Відповідальний за випуск

Данилова Л.В.

Основні орієнтири, відповідно до яких має плануватись робота бібліотеки

При складанні річного плану роботи бібліотеки необхідно спиратись також на календарні і пам'ятні дати світового, державного і місцевого значення, цільові програми і проекти. Особливу увагу необхідно звернути **на обласні програми регіонального розвитку, які продовжують діяти у 2020 році:**

- Програма розвитку культури Запорізької області на 2018-2022 роки;
- Програма підтримки розвитку культур національних меншин у Запорізькій області на 2018 – 2022 роки;
- Комплексна обласна програма з оздоровлення та відпочинку дітей, сімейної, гендерної політики та протидії торгівлі людьми на 2017-2021 роки;
- Регіональна цільова програма "Питна вода Запорізької області на 2012 – 2020 роки;
- Регіональна програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро у Запорізькій області на період до 2021 року.

При підготовці планів рекомендуємо використовувати календар знаменних і пам'ятних дат на 2020 рік "**Дата з календарної сторінки**" та інформаційний краєзнавчий список "**Відомі ювілейні дати 2020 року**" підготовлені КЗ "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач" ЗОР.

Кожен рік має якесь своє певне значення. Деякі країни приурочують той чи інший рік до якихось важливих державних подій або до певних найбільш актуальних векторів розвитку. Проте є ще й міжнародні орієнтири, які є загальними для усіх держав світу. Зазвичай такі напрямки визначаються Організацією Об'єднаних Націй. Вони також нагадують про найбільш важливі проблеми сьогодення та спонукають до знаходження шляхів їх вирішення.

Тож 2020 рік ООН проголосила:

- **Роком сімейних фермерських угідь,**
- **Роком боротьби зі злиднями,**
- **Роком науки про океан, Роком водних ресурсів,**
- **Роком африканського народу,**
- **Роком енергетики для всіх,**
- **Роком охорони здоров'я рослин.**

Рік водних ресурсів

"Вода для сталого розвитку" – саме так лунає гасло цього року. Цей, а також наступні роки присвячені сталому й комплексному управлінню водними ресурсами планети з метою досягнення поставлених цілей, пов'язаних з самими водними ресурсами. Планується популяризувати водоочисні конструкції, зменшити ступінь забруднення вод тощо. Особлива увага буде прикута до ефективного використання води на всіх рівнях. Особливо це стосується України, адже в державі дуже часто спостерігається нерациональне використання водних ресурсів. А ще в Україні високий ступінь забруднення місцевих вод.

Рік африканського народу

Наступний 2020 рік буде роком африканського народу в Україні. Його головна мета полягає в тому, щоб зміцнити відносини з представниками африканського народу в се-

редині самої держави, а також за її межами. Треба розуміти, що в Україні проживає дійсно чимало представників африканського народу, які навчаються, працюють та розвиваються разом з українцями. Не дивлячись на різний відтінок шкіри, ці люди насправді нічим не відрізняються. Загалом на 2020 було визначено декілька важливих цілей:

- підвищення обізнаності українців з приводу історії та особливостей життя африканського народу, а також допомога їм у інтеграції в українське суспільство;
- сприяння у підвищенні поваги, захисту та забезпеченні усіх фундаментальних прав та свобод людини;
- прийняття та реалізація важливих міжнародних договорів та декларацій, конвенцій, що стосуються ліквідації расової дискримінації.

Взагалі уся ця програма розписана більш ніж на один рік. Вона триватиме ще декілька років задля повної реалізації не лише на регіональному чи на державному, а й на міжнародному рівні.

Рік фермерських угідь

Цей вектор розвитку також є пріоритетним, а головна його мета полягає у подоланні голоду у всьому світі. Програма розвитку сільського господарства була розписана приблизно на десять років. Очікується, що вона допоможе направити усі наявні сили на забезпечення кожного жителя планети належним харчуванням, а також допоможе знизити рівень бідності серед сільських жителів. Також очікується, що подібна політика посприє захисту та розвитку природних ресурсів. Існує дуже цікава статистика, згідно з якою усе продовольство у світі на 80% складається з продуктів, вироблених сільськогосподарським господарством. Навіть з урахуванням цього найбільш бідні люди проживають саме в сільській місцевості. Насправді така сама ситуація спостерігається й в Україні. А тому для держави розвиток сільського господарства є пріоритетним не лише для покращення економічного стану, але й якості життя звичайних громадян.

Окрім усього цього, 2020 рік оголошено в Роком боротьби з проблемами харчування, роком енергетики для всіх й не тільки.

Такі орієнтири було визначено не дарма. Вони являють собою серйозну проблему, а ООН виділяє близько десяти років задля якнайскорішого подолання проблеми.

Продовжується робота і в **рамках міжнародних десятиліть:**

2011–2020 роки – Десятиліття дій із забезпечення безпеки дорожнього руху

2010–2020 роки – Десятиліття ООН, присвячене пустелям та боротьбі з опустеленням

2011–2020 роки – Десятиліття біорізноманіття ООН

2011-2020 роки – Третє Міжнародне десятиліття за викорінення колоніалізму

2013–2022 роки – Міжнародне десятиліття зближення культур

2014–2023 роки – Десятиліття стійкої енергетики для всіх

2015 – 2024 роки – Міжнародне десятиліття осіб африканського походження

2016-2025 роки – Десятиліття дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування.

Книжковою столицею світу 2020 року стане столиця Малайзії Куала-Лумпур. Про це повідомляється на офіційному сайті ЮНЕСКО. Зазначається, що це місто було обране через великий акцент на інклюзивній освіті, розвитку освіченого суспільства та доступному читанні для всіх верств населення міста. Програма фокусу-

ватиметься на чотирьох темах: читання у всіх його формах, розвиток інфраструктури книжкової індустрії, інклюзія та цифрова доступність і становлення дітей через читання. Книжковою столицею місто офіційно стане 23 квітня 2020 року, у Всесвітній день книги та авторського права. Куала-Лумпур стане 20-тою книжковою столицею світу.

Міста, названі книжковою столицею світу, зобов'язані популяризувати книжки і читання та організовувати відповідні заходи протягом року.

Титул "Зеленої столиці Європи" у 2020 році буде носити Лісабон – про це було оголошено на церемонії в "Зеленої столиці" 2018 року, нідерландському місті Неймегене. Лісабон став першою європейською столицею, яка приєдналася до ініціативи ЄС – Угоди мерів по клімату та енергії в 2016 році. До цього часу Лісабон вже знизив обсяг викидів вуглекислого газу, споживання енергії і води. Крім того, Лісабон входить у число світових лідерів за кількістю заправок для електромобілів.

Також два міста були удостоєні звання "Європейський зелений лист – 2019". Іспанська Корнелья-де-Льобрегат був обраний за розвиток сталого транспорту та управління водними ресурсами. А нідерландський Хорст-ан-де-Маас отримав цей титул за інфраструктуру для велосипедистів і розвинений громадський транспорт не тільки в самому місті, але і в передмістях, і за стратегію інклюзивної міської мобільності.

Титули "Зелена столиця Європи" і "Європейський зелений лист" Єврокомісія присуджує містам за найбільш ефективні рішення для сталого розвитку. За титул "Зеленої столиці" борються міста з населенням більше 100 тисяч чоловік, а "Зелений лист" присуджується містам з населенням від 50 до 100 тисяч осіб.

Міжнародний олімпійський комітет оголосив:

- Лозанну місцем проведення III Міжнародних юнацьких Олімпійських ігор;
- м. Токію (столицю Японії) столицею XXXII літніх Олімпійських ігор.

Президентом України оголошено:

- 2018 – 2027 – Десятиріччям української мови.

На що рекомендується звернути увагу під час планування роботи?

Треба розуміти, що план роботи на 2020 рік може бути гнучким в залежності від того, яким саме питанням було вирішено приділити найбільше уваги. Варто звернути увагу на десятиріччя – особливі періоди терміном у десять років, що присвячуються висвітленню певних проблем та їх вирішенню. Наприклад, ще у 2017 році було офіційно оголошено десятиріччя української мови, яке завершуватиметься у 2027 році. Протягом усього цього періоду будуть вживатися заходи з популяризації української мови не лише в Україні, а й в усьому світі. Загалом проблемам мови буде приділено дійсно багато часу та уваги, що має піти на користь самій державі та її національності.

Ще варто звернути увагу на міжнародні десятиріччя. Наприклад, саме у 2020 році підбиватимуться підсумки десятиріччя, присвяченого активним діям з забезпечення безпеки дорожнього руху. Це питання є одним з найбільш актуальних, яке постало перед усіма державами, де щодня розповідається про страшні аварії.

Також варто присвятити увагу іншим важливим питанням, ювілеям, визначним датам та проблемам сьогодення.

При плануванні заходів просвітницького характеру слід звернути увагу на такі дати:

- **425 років** з часу (1595 рік) з часу взяття козаками турецького місто Синоп, коли вперше були використані козацькі підводні човни;
- **400 років** (1620 рік) з часу відновлення православної ієрархії в Україні, коли Ієрусалимський патріарх Феофан висвятив на православного митрополита Іова Борецького (10 вересня);
- **300 років** (1720 рік) з часу Указу Петра I про заборону друкувати книжки українською мовою;
- **250 років** (1770 рік) з часу закладення на місці сучасного Запоріжжя – Олександрівської фортеці. Ця подія вважається датою заснування міста;
- **175 років** (1845 рік) з часу діяльності таємного Кирило-Мефодіївського братства в Києві (грудень);
- **100 років** (1920 рік) з часу (**в рамках відзначення подій Української революції 1917 – 1921 років**):
  - рішення Антанти про остаточне включення Східної Галичини до складу Польщі (14 березня),
  - підписання Варшавського договору між УНР і Польщею (21 – 24 квітня),
  - початку польсько-радянської війни (25 квітня),
  - зайняття польськими та українськими військами Києва (6 травня),
  - закінчення Першого зимового походу українських військ по тилах Добровольчої армії Антона Денікіна та Червоної армії (6 травня),
  - початку контрнаступу більшовиків по території України (26 травня),
  - захоплення більшовиками Києва, що тоді контролювався силами УНР та Польщі (12 червня),
  - заснування Української Військової Організації на з'їзді українців-військовиків у Празі, під керівництвом командира січових стрільців полковника Євгена Коновальця (30 липня),
  - підписання країни Антанти з Королівством Румунія "Бессарабського протоколу", який віддавав Бессарабію Румунії (28 жовтня),
  - більшовицького наступу проти Петра Врангеля в Криму (28 жовтня – 17 листопада),
  - остаточного припинення існування Української Народної Республіки на території України після отримання дозволу від польської сторони для переходу на західний берег ріки Збруч 12 тисяч вояків армії УНР разом зі штабом Головного Отамана Петлюри та урядом республіки (21 листопада),
  - підписання союзного договору між УСРР і РСФРР про військову і господарську співпрацю (28 грудня);
- **75 років** (1945 рік) з часу:
  - закінчення Другої Світової війни (2 вересня),
  - включення УРСР до складу 47 країн засновниць ООН разом із БРСР (Білорусією) та СРСР,

- підписання договору між Чехословацькою республікою та СРСР, який юридично закріпив рішення з'їзду в Мукачеві від 26 листопада 1944 року про офіційне включення Закарпаття до складу УРСР (29 червня);

- **25 років** (1995 рік) з часу вступу України до Ради Європи.

Радимо не обійти увагою відзначення ювілеїв видатних особистостей:

- **800 років** з дня народження (1220 рік) Олександра Ярославича (Невський), великого князя Київського (1249 – 1263 рр.), сина Ярослава III Всеволодовича;

- **600 років** з дня народження (1420 рік) Семена Олельковича, останнього князя Київського (1455 – 1470 рр.); правнука Великого литовського князя Ольгерда;

- **450 років** з дня народження Памво Беринди, що був діячем української культури, енциклопедистом, мовознавцем, лексикографом, письменником, поетом і друкарем;

- **400 років** з дня народження (1620 рік) Самойловича Івана, українського військового, політичного і державного діяча, гетьмана Війська Запорозького, гетьмана Лівобережної України (1672—1687 рр.);

- **350 років** з дня народження (1670 рік) Самійла Васильовича Величка, українського козацького літописця;

- **275 років** з дня смерті (1745 рік) Березовського Максима Созонтовича, українського композитора, диригента, співака;

- **260 років** з дня народження (1760 рік) Клода Жозефа Руже Де Ліля – автора неповторної "Марсельези", яка стала гімном Франції;

- **210 років** з дня народження (1810 рік) Фредеріка Шопена, геніального польського композитора, якого вважають національним героєм Польщі.

- **200 років** з дня народження (1820 рік) Лебединцева Петра Гавриловича, українського історика, археолога, педагога, журналіста, релігійного та освітнього діяча;

- **200 років** з дня народження (1820 рік) Карпенка Григорія Даниловича – визначного письменника та актора, автора водевілю "Сватання на вечорницях", який екранізували у 1911 р.;

- **150 років** з дня народження (1870 рік) Євгена Оскаровича Патона, українського вченого у галузі мостобудування і зварювання;

- **150 років** з дня смерті (1870 рік) Вербицького Михайла Михайловича, українського композитора, хорового диригента, автора музики державного гімну України "Ще не вмерла Україна";

- **125 років** з дня народження (1895 рік) Лятошинського Бориса Миколайовича, українського композитора, педагога, диригента, одного із основоположників модернізму в українській класичній музиці;

- **125 років** з дня народження (1895 рік) Рильського Максима Тадейовича, українського поета, перекладача, публіциста;

- **125 років** з дня народження (1895 рік) Григорія Гурійовича Верьовки, українського композитора і хорового диригента, педагога;

- **100 років** з дня народження (1920 рік) Тютюнника Григорія Михайловича, українського письменника;

- **100 років** з дня народження (1920 рік) Копержинської Нонни Кронидівни, української акторки;

- **100 років** з дня народження (1920 рік) Гринька Миколи Григоровича, українського кіноактора;

Робота над популяризацією бібліотек

Ще одне питання, про яке обов'язково треба не забувати під час планування роботи бібліотеки – це заходи з її популяризації. Річ у тім, що в Україні бібліотеки є не такими популярними, як в державах Європи. Тож зараз постають задачі, що стосуються збільшення відвідуваності бібліотек та їх популярності, крім того, створення привабливого іміджу бібліотеки – запорука того, що закрити її буде дуже важко.

Загалом сучасні європейські бібліотеки підпорядковані таким цілям:

- бібліотека як місце зустрічі;
- бібліотека як місце навчання;
- бібліотека як місце натхнення та дозвілля;
- бібліотека як місце активних дій.

Пріоритетні напрями діяльності бібліотек України обґрунтовані у **Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року "Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України"**. Вони спрямовані на:

- консолідацію суспільства;
- дотримання європейських цінностей, інтеграцію у європейське співтовариство;
- підвищення якості життя;
- рівний доступ до інформації, знань і культурного надбання.

Дієва допомога у плануванні роботи бібліотек – Маніфест Української Бібліотечної асоціації "Бібліотеки в умовах кризи", де визначені такі пріоритети діяльності бібліотек:

- Бібліотека відкрита і доступна для всіх;
- Бібліотека – центр громади;
- Бібліотека сприяє формальній і неформальній освіті;
- Бібліотека організовує екологічне просвітництво;
- Бібліотека – це територія єдності;
- Бібліотека створює гармонійний комунікаційний простір для суспільної взаємодії;
- Бібліотека організовує доступ громадян до офіційної інформації та адміністративних послуг;
- Бібліотека – це організатор доступу до достовірних джерел інформації;
- Бібліотека сприяє розвитку поваги до рідної мови й мовному розмаїттю;
- Бібліотека надає підтримку у вирішенні життєво важливих питань внутрішньо переміщеним особам, учасникам ООС та їхнім сім'ям, сприяє волонтерському руху та благодійництву;
- Бібліотека допомагає долати правову незахищеність, поширює правові знання.
- Бібліотека надає допомогу у формуванні ціннісних орієнтирів особистості і суспільства;
- Бібліотека запобігає соціальному виключенню;
- Бібліотека зберігає і популяризує культурно-історичну спадщину країни, регіону і місцевої громади як основу національно-патріотичного розвитку особистості.
- інтеграція і партнерство бібліотек, як перспектива розвитку громади;

- місія бібліотеки в умовах розвитку Інтернету та соціальних мереж;
- просування читання;
- перехід на використання таблиць УДК;
- підвищення фахового рівня бібліотечних працівників.

У зв'язку з цим рекомендуємо звернути увагу на:

- розвиток привабливої бібліотеки через розширення та вдосконалення спектру інформаційно-бібліотечних послуг;
- виховання патріотизму засобами бібліотечного впливу;
- популяризацію літератури правопросвітницького спрямування;
- формування системи інформаційної підтримки освітньої структури міста (селища);
- розвиток інформаційної культури та культури читання (бібліотека для дітей – гарант повноцінної необмеженої інформації для дітей);
- організацію інтелектуального дозвілля і спілкування;
- формування у дитини системи життєвих цінностей, сприяння їх соціальній адаптації;
- організацію спілкування в русі рішень соціально-психологічних конфліктів оточення (психологічне розвантаження, контакт-вихід із самотності методами арт-терапії);
- сприяння культурному розвитку творчої особистості;
- розширення координаційної роботи з громадськими організаціями і установами, що опікуються дітьми, навчальними, позашкільними і дошкільними закладами;
- перевірку книжкового фонду з метою його актуалізації та звільнення від непотрібного баласту;
- пошук додаткових джерел фінансування.

Пріоритетні напрями діяльності

Форми і методи роботи повинні обиратися, враховуючи вікові особливості дітей, їх уподобання та інтереси, можливості спілкування в мережі Інтернет, традиції місцевих громад, можливості партнерів.

Методи **популяризації бібліотеки** є різними, але слід віддавати перевагу тим, які будуть найбільш ефективними, але при цьому не знижуватимуть загальний рівень закладу та його рейтинг. Починати треба з **вітринної реклами**. Плакати "**Друже, тут твоя бібліотека**", "**Ваша бібліотека завжди поруч з Вами, завжди працює для Вас, завжди готова почути Ваші побажання**", "**Твоя бібліотека чекає на тебе**", "**Все гаразд, а з бібліотекою краще!**", інформаційний стенд "**Крокуємо бібліотечними заходами**", оформлення бібліотечної вітрини "**Отримай задоволення від читання**" допоможуть привабити нових читачів. Можна придумати **слоган** саме вашої бібліотеки: "**Ти читаєш? Ти кращий!**", "**У світ – через книгу**", та прикрасити ним буклет чи пам'ятку. Буклет, як правило, складається із історії бібліотеки, пріоритетних напрямів роботи, переліку послуг, інформації про роботу клубів, бібліотечні акції тощо. можна підготувати **пам'ятки** "**Дорога до бібліотеки**", "**П'ять причин стати читачем нашої бібліотеки**". (Кожна бібліотека має свої переваги, тому і причини можуть бути різними). Не забувайте приносити запрошення на бібліотечні свята можновлад-

цям: навіть якщо вони не придуть, та будуть знати, що Ви працюєте. Оформіть оголошення для читачів: **"Ярмарок бібліотечних привілеїв"** (замість правил користування чорною фарбою). Започаткуйте **цікаві акції**: наприклад, **"Бібліоовація"** (з номінаціями для читачів, бібліотекарів, спонсорів і меценатів, для журналістів, для влади). Підготуйте листи-подяки **"За любов до книги і багаторічну відданість"**, **"За збереження бібліотечних книг"** тощо. Напередодні Дня бібліотек попросить своїх читачів будь-яким доступним способом висловити своє ставлення до бібліотеки: **написати твір або вірш, намалювати малюнок, вигадати і вирізати оригінальну закладку до книги**. Домовтесь з вчителем літератури, запропонуйте дітям теми для розповіді: **"Я в бібліотеці"**, **"Моя улюблена книга"**, **"Мій улюблений літературний герой"**, **"Як я вибираю книгу"**, **"Бібліотека майбутнього"**, **"Книга майбутнього"** тощо. У вестибюлі бібліотеки можна розмістити **стенд з великим червоним серцем "Бібліотеці з любов'ю"**, на якому на окремих папірцях читачі освідчувалися б в любові до бібліотеки і приклеювали їх до серця.

Можна також влаштовувати різного роду конкурси та заходи, які спонукають не лише дітей, а й дорослих до отримання додаткових знань, що потім винагороджується. Можна також попрацювати над своїм дизайном і видозмінити бібліотеку не лише ззовні, а ще й всередині. Варто знати, що на загальне сприйняття бібліотеки та її помітність впливають навіть **вивіски, листівки** тощо. Загалом можна використовувати **стандартні прийоми збільшення відвідуваності, якими, наприклад, користуються різні ресторани, супермаркети, магазини одягу й не тільки.**

При плануванні роботи рекомендуємо також особливу увагу звернути на **вивчення запитів і потреб ваших дітей**, аналіз локальних читацьких інтересів; розробку соціально-орієнтованих проектів, стимулювання суспільних ініціатив в підтримку читання. Цікаві результати може дати **локальне дослідження "Виявлення сфери впливу бібліотеки на дітей нашої громади"**, що дозволить накреслити певні шляхи діяльності бібліотеки у розв'язанні цього питання. З цією метою можна провести **анкетування "Книга в моєму житті та в житті моєї родини"**. Актуальними будуть **експрес-опитування "Патріотизм у розумінні сучасного підлітка"**, **"Клуби за інтересами у бібліотеці: актуально чи ні?"**, **"У мене є ідея..."** (опитування читачів щодо покращення роботи бібліотеки).

Гарна реклама книги, читання – **оформлення книжкових закладок**, таких як: **"Три причини прочитати"**, **"Читач рекомендує читачу"**, **"Літературний гурман"**, **"Книга, що змінила мій світогляд"** тощо.

При плануванні варто звернути увагу **на рекламу періодичних видань**, які отримує бібліотека. Можливо, цікавими для користувачів бібліотек будуть такі форми, **як журнальна ігротека, журнальний калейдоскоп, журнальний фуршет, ювілейна мозаїка, журнальний серпантин та ін.**

Що стосується **самих заходів**, які можуть проводитися в бібліотеці, то тут вибір також є дуже широким. Усі ці заходи та події мають бути відображені під час планування в бібліотеці її робочого часу. Бажано список цих подій та урочистостей публікувати на офіційному сайті бібліотеки (при наявності) з коротким описом та визначенням дати.

Актуальна проблема нашого часу – інтеграція України в Європейський простір, враховуючи те, що 2020 рік оголошено Роком Європи в Україні. Пропонуємо організувати цикли заходів: "Європейський Союз – сім'я демократичних європейських країн", "Наш дім – Європа", "Україна на шляху до Європи", "Україна. Євросоюз. Діти.", "Україна – країна майбутнього", європейський інформпровідник "Європеєць в Україні – українець у Європі", мультимедійну подорож "День знань в країнах Європи", євроасорті "На глобусі – Європа", цикл віртуальних подорожей та відеопереглядів "Пізнавайте Європу разом з нами".

Важливим при плануванні роботи є: Указ Президента України, яким затверджено Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки; Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про заходи з увічнення пам'яті захисників України на період до 2020 року" та "План заходів із вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні на період до 2020 року";

Завдання кожної бібліотеки – популяризація життя і діяльності людей, які своїм героїзмом і подвигом вписали героїчні сторінки в національну історію; проведення заходів з вивчення історії України, рідного краю, козацьких традицій, культурної спадщини. Можна провести цикли заходів: "Герої нашого часу", "Герої не вмирають, доки пам'ять про них жива", "Від Святослава до Небесної сотні"; інформаційну бібліовітрину "День Соборності: мовою фактів і документів", інформаційний хроноскоп "Акт Злуки – втілення ідеї соборності й національної консолідації України", цикл патріотичних читань, інформаційний бібліогід "Тризуб – правічний символ волі", слайд – бесіду "Конституція моєї держави", політичний портрет "Чорноволівський спалах української історії", бібліопатріотичні зустрічі з захисниками Батьківщини на сході України "Не переболить і не забудеться", майстер-класи "З любов'ю до України" (виготовлення атрибутів української символіки, патріотичний діалог "Патріотизм молоді – мода чи свідомість?", конкурс кмітливих "З козаків візьмемо приклад", диспут-обговорення "Мова для єдності чи розбрату?", цикл інформаційних бесід-діалогів "Україну будує кожен із нас".

Правове інформування підрастаючого покоління може знайти відображення у циклах заходів: "Щоб людина була людиною", "Закони, за якими ми вчимося, працюємо, живемо", "Якщо тобі немає 18", "Діти – злочин і кара". Цікавим для підлітків буде правовий квест "Закон і право для всіх єдині", інформдайджест "Правова держава. Що нас чекає попереду?", інформгодина "Що таке булінг?", день інформації "Тероризм – проблема сучасності", інформаційно-консультативна бесіда "Кодекс вихованого блогера", інформаційна бесіда "Віртуальна агресія: способи розпізнання, захист".

Актуальною залишається популяризація серед дітей екологічних знань, бережливого ставлення до природи рідного краю. Пропонуємо організовувати екологічні свята, приурочуючи їх календарю екологічних дат: екологічні акції "Ми – за чисте довкілля", "Чистий двір – чисте місто"; цикли заходів: "Екологія. Людина. Суспільство", "В долонях всесвіту наша Земля", "Все від природи. А що взамін?", "Зробимо світ чистішим і досконалішим", "Бережи природу рідного краю, а вона

збереже тебе завтра", "Чорнобиль: пересторога на всі віки", "Збережемо храм природи"; літературно-екологічний круїз "Світ навколо нас"; виставку творчих робіт "Земля у нас одна і сонце в нас єдине"; фотовиставку "Дива природи нашого краю"; екологічні години "Чи знаєш ти, як природу берегти!", "Поезія рідної природи", "Для малят про птахів і звірят".

Актуальними будуть "круглі" столи, форуми, Дні інформації, тематичні теки з проблем, важливих для екологічного благополуччя вашої громади: "Екологічно чисті продукти (будинки, населений пункт)", "Запоріжжя через призму екології", "Екологічно небезпечні об'єкти нашої території", краєзнавчі студії "Я люблю Запоріжжя", віртуальні екскурсії-знайомства з краєзнавчими сайтами "Запоріжжя реальне та віртуальне: мандруючи рідним містом".

У питанні просвіти дітей щодо усвідомлення цінності здоров'я, актуальними залишаються заходи, які розкривають переваги здорового способу життя. Цикли заходів: "Обери здоров'я, обери життя", "Зроби свій вибір – життя з цигаркою чи без", "Здоровим бути здорово!" тощо.

Організуючи роботу з сімейного читання і дозвілля варто висвітлювати державну політику в підтримку сім'ї, родини, подавати фактографічну інформацію про заклади та організації, які займаються проблемами сім'ї, дітей та молоді у вашому населеному пункті. Організувати заходи: цикли книжкових виставок "Запрошуємо на сімейну раду", рольові ігри "Гостра ситуація: я поступив би так", обговорення "Як стати успішними батьками", "Шляхи вирішення сімейних конфліктів". "Гострі кути сімейного кола", "Одинокість у сім'ї"; підготувати буклети, закладки "Проблеми в сім'ї? – знайдете відповіді в книгах", "Я і моя сім'я: корисні поради" (підбір сайтів з проблем родини); проведення ярмарку ідей "Бібліотека і родина: досвід, ідеї, творчість"; родинних свят "Секрети щасливого дому", "Всі ми родом з дитинства", "Щаслива дитина – у щасливій родині" та ін.

Особливу увагу слід приділити обслуговуванню користувачів з обмеженими фізичними можливостями. Рекомендуємо проводити акції, присвячені проблемам дітей з обмеженими фізичними можливостями, творчі конкурси, організувати тематичні виставки, виставки творчих робіт, організувати цикл заходів "Під вітрилами Надії і Добра".

Привернути увагу до бібліотеки, зацікавити читанням допоможуть акції "Створи себе сам – читай книги", "Читаюча дитина – щасливе майбутнє", "Бібліотека – територія творчості", "Будь у тренді! Читай українське!", "Краща книга сучасності", "Відчуй радість читання!", "Час читати гарні книги", літературні зустрічі "Книга очима поколінь", фестиваль читацьких історій "Як я зустрів улюблену книгу", ярмарок читацьких думок "Поговоримо про модні книги", імідж-коктейль (зустріч з кращим читачем), день читацької мрії "Під шелест сторінок улюблених книг", літературне кавування "Будь собою, читай українське", літературна дегустація книжкових новинок українських видавництв "Знай своїх – читай своє", літературний перфоманс "Поетичний зорепад України", літературні зустрічі "Теплі історії в бібліотеці" (зустрічі з письменниками наживо чи віртуальні)

Літо – пора активного відпочинку і пора активного читання. Цьому сприятиме **Програма літніх читань "Літо на книжковій хвилі"**. Варто організувати для дітей **літературний вояж "Літня фішка – читай з друзями цікаву книжку"**, **літературні перегони**, спланувавши в бібліотеці цікаві і змістовні масові заходи, **рухливі, творчі й літературні ігри, різноманітні відео подорожі, конкурси, вікторини**. На природі можна організувати роботу **Літнього читального залу**. Будь-яка дитина без усіляких формальностей може стати його відвідувачем і переглянути книжкові новинки та свіжу пресу. Тут же можна почитати вголос малюкам дитячі книжки і журнали.

Кілька ідей, як підвищити відвідуваність бібліотеки:

- розповсюдити в людних місцях **"посмішки"**- **смайлики**, зроблені з паперу, і попросити ці "посмішки" повернути в бібліотеку;
- попросити читачів залишати відгук про книгу у вигляді куточка-закладки;
- класти в книгу бібліотечний лотерейний квиток і щотижня влаштовувати розіграші;
- виставляти у вікнах бібліотеки книжкові новинки;
- оформити вхідні двері у вигляді відкритої книги;
- вручати кожному п'ятому (десятому) відвідувачеві подаруночок;
- дарувати кожному відвідувачу смайлик-посмішку;
- намалювати на асфальті сліди, що ведуть до бібліотеки;
- оголосити, що, наприклад, у грудні (можна взяти будь-який місяць) кожен відвідувач дізнається в бібліотеці одну **ТАЄМНИЦЮ!** (Таємницю придумати);
- друкувати закладки з анонсами бібліотечних заходів і вкладати їх в книги;
- у книги вкладати закладки зі списком рекомендованої для прочитання літератури;
- влаштовувати голосне читання бестселерів у бібліотеці (за попереднім оголошенням);
- дозволити дітям вирізати зі списаних журналів картинки (влаштувати конкурси по складанню колажів з цих картинок);
- поселити в бібліотеці якусь тваринку та провести захід, присвячений бібліотечному вихованцеві;
- організувати в бібліотеці творчу зону (стіну) для малювання маркерами, фарбами, балончиками;
- проводити екскурсії книгосховищем і підсобними приміщеннями;
- влаштувати в бібліотеці вечір ворожінь по відомих книгах;
- обладнати в бібліотеці місця для зручного читання – диван, гамак, крісло-гойдалку тощо;
- на певній відстані від бібліотеки встановити "прикольний" вказівник "Бібліотека – там".
- розробити читацький пазл: за кожне відвідування – дарувати "детальку";
- організувати комфорт-зони з можливістю сидіти або лежати на підлозі, килимі або на пуфиках;
- запросити дітей до створення колекції коміксів і графічних новел, включаючи мангу (вид японських коміксів);
- задіяти в роботі онлайн-репетиторство;
- включити дитячі бібліотеки в путівники по місту;

- фотоальбом "Кращі читачі бібліотеки" або стенд "Лідери читання". Приклад: кращі читачі зображені на фотографії з книгою в руках і в інтер'єрі бібліотеки. До кожного знімку додається жартівлива довідка про прочитані книги, дбайливе ставлення до них, з якого року читає і т.д.;

- організувати живі музичні концерти (рок, хіп-хоп та ін.). Іноді запрошувати професіоналів, а іноді проводити виступи в жанрі "шукаємо таланти";

- реалізувати програму "Малюємо як Мікеланджело. Діти малюють пензликами на аркушах, прикріплених до нижніх сторін стільниць бібліотечних столів, лежачи на підлозі, на спині, імітуючи розпис на стелі;

- реалізувати програму для підлітків "Підлітки і мода". У бібліотеці влаштовується виставка ескізів одягу, який отримав найвищу оцінку дітей, які брали участь в програмі. Інші відвідувачі бібліотеки можуть голосувати за кращі з їх точки зору зразки.

- поєднати прогулянки по певному маршруту, прокладеному, наприклад, в парку, і читання. Ламіновані сторінки (що не промокають) з дитячих книжок прикріплюються на опорні стовпчики або дерева, які стоять уздовж пішохідної стежки. Число таких стоянок для читання залежить від протяжності маршруту або кількості книжкових сторінок. Як правило, наступна книжкова сторінка видно з місця знаходження учасника прогулянки, оскільки відстань між стовпчиками або деревом не перевищує 40 кроків;

- запросити на один день якусь відому людину, яка стане бібліотекарем і розрекламувати це серед дітей;

- організувати разом з книгарнею акцію "Не вистачає грошей на книгу? Вона є в бібліотеці";

- вивісити фото відомих людей, які є читачами бібліотеки, зі словами "Я тут читаю (читав)", "Це моя бібліотека";

- влаштувати читаючій родині сезону (року) фотосесію в подарунок;

- побути один день нетиповими бібліотекарями: співати, розмовляти віршами або ж мовчати і писати записки, малювати стрілки на підлозі і т.д.;

Дещо з цікавих форм роботи

Освітній квест "Голодні ігри". Сюжет такий: далеке майбутнє, людство навчилося харчуватися за допомогою інформації, відмовившись від звичайної їжі. Необхідні для харчування і життя "речовини" люди видобувають з Інтернету, електронних ЗМІ, електронних книг. Але в результаті найбільшої техногенної катастрофи людство залишилося без електрики. Втративши доступ до звичних засобів отримання інформації, люди стали вмирати від голоду. Всі спроби добути "їжу" звичайним шляхом не увінчалися успіхом. І тут один з найстаріших жителів планети запропонував рятівний вихід: він нагадав людям про древні сховища інформації – бібліотеки. Занедбані, вкриті віковим пилом, бібліотеки були знайдені. У сховища споряджається спеціальний загін, місія якого – добути інформацію, здатну "нагодувати" всіх жителів планети. У ході гри учасники повинні виконати завдання, пов'язані з пошуком інформації: шукати відповіді на питання в каталогах, довідкових виданнях, журналах і книгах з фонду бібліотеки. Всі завдання так чи інакше будуть пов'язані з жанром антиутопії. Щоб

увійти в число сміливців, які бажають врятувати людство від голодної загибелі, потрібно зареєструватись (особисто або через Інтернет);

Фанфікшен-акція "Сам собі письменник". Фанфікшен – досить старий літературний жанр. Твір у цьому жанрі присвячений об'єкту поклоніння і є його продовженням. За змістом фанфики можуть бути різними, написаними в будь-якому літературному стилі і присвячені будь-якому твору. Адже часто читачеві цікаво дізнатися, що відбувалося з героєм до або після описуваних у цьому творі подій, а жанр фанфіку якраз і дозволяє створити свою версію. Для створення фанфіків можна запропонувати перелік творів, або запропонувати дітям вибрати свій улюблений. Наприклад, фанфік "Війна світів-2", "Після життя" (діалог Ромео і Джульєтти і благополучне завершення історії кохання) і т. п. Після закінчення акції проводиться творча майстерня "Сам собі письменник", де представляються всі роботи і розподіляються місця. А головною нагородою для всіх учасників може стати розміщення їх творів на сайті бібліотеки.

Акція-знайомство "Коли бібліотекарем було п'ятнадцять" або серія книжкових виставок під такою ж назвою. Може бути організована до Всеукраїнського дня бібліотек. У невеликих оповіданнях від власного імені співробітники бібліотеки розповідають про те, як кожен з них полубив читання, які книги йому подобались в підлітковому віці, поділитись емоціями і враженнями, дати поради тим, хто хоче знайти в безкрайньому книжковому світі саме те, що буде йому найбільш цікавим. Такі особисті рекомендації, написані бібліотекарями як звичайними людьми, які теж були підлітками, ходили в школу, любили чи не любили читати, викличуть у юних відвідувачів інтерес до тих чи інших книг;

Сьогодні на Заході надзвичайно популярні **Скетчбук-книги для замальовок**. Всі, хто любить малювати, навіть не будучи професіоналами, носять з собою таку книжечку і олівці, ручки, акварель тощо. Малюють, коли приходить натхнення, є вільна хвилинка або просить душа. Існують цілі співтовариства таких художників в Twitter, Facebook. В бібліотеці можна провести акцію чи започаткувати **проект "Творимо разом"**. Запропонували дітям створити малюнки на якусь тему, наприклад, "Герої і лиходії", попутно знайомлячи їх зі своїми фондами. Всі роботи оформити в **книгу під назвою "Книга замальовок"**. Проект може бути довгостроковим, теми для замальовок пропонуються бібліотекарем або обираються читачами, наприклад **"Моє місто. Замальовки"** присвятити Дню міста чи селища;

Виставка-сюрприз "Книжковий кіт у мішку". Для неї відібрати як найпопулярніші і нові книги, так і книги, які з якоїсь причини не затребувані дітьми, але є кращими зразками дитячої літератури. Кожну книгу оформити у вигляді подарунка, загорнувши в яскравий папір. Всередину поклали маленькі "подарунки": наклейки, календарики, викрійки паперових ігор-саморобок, побажання, постери з портретами кумирів тощо. Кожну книгу забезпечити номером. З імпровізованого лототрону читач витягає фішку з номером і бере відповідну книгу. Розкрити має тільки вдома, а повертаючи має залиши відгук про прочитане;

Виставка-інтрига "Література без обкладинки". Роздруковуються уривки з книг і пропонується читачам за ними вибрати собі книги для читання;

Тест 99 сторінки. Майже сто років тому англійський письменник і критик Форд Медокс Форд придумав тест для перевірки якості написаного тексту. Він дуже простий: читаєте 99-у сторінку будь-якого твору і питаєте себе: "Чи хочу я перегорнути

сторінку?". І якщо відповідь позитивна, цю книгу варто прочитати. Організувати виставку книг, розгорнувши їх на 99-й сторінці;

"МамаФест" і "ТатоФест" в бібліотеці. Сімейний фестиваль у популярному нині форматі едьютейнменту (освіта в розважальному форматі – "вчися розважаючись, розважайся в процесі навчання"). Матусі з татусями, дідусі та бабусі разом з дітьми вчаться робити м'які іграшки, плести фенечки і закладки, створювати інші поробки, пробувати себе в ролі архітекторів у турнірі з будівництва будинків "Розумній папір" чи виготовляти разом з татусями подарунки для матусь тощо;

Фотоательє "Герої улюблених книг". Дитина, відгадує загадку про якогось літературного героя, перевтілюється в нього і фотографується з книгою, героєм якої є цей персонаж. Свої фотографії в електронному вигляді діти можуть отримати в бібліотеці;

Акція "Літературне пророкування або ворожіння на повітряних кульках". У різнокольорові кульки поміщаються списки-рекомендації з назвою книг, прочитавши які можна обов'язково знайти відповіді на важливі і сокровенні питання. Можна, наприклад, підготувати пророкування на новий навчальний рік;

На молодшому абонементі можна поселити героїв мультфільмів (наприклад **Смішарики**), які будуть рекомендувати читати книги якогось певного розділу. Образи мультяшних героїв можна використовувати для постійного оформлення бібліотеки (або її відділу), для циклу виставок або однієї виставки, для того, щоб звернути увагу на певну книгу, для оформлення розділів фонду, для яскравих книжкових закладок типу "Рекомендує Крош", "Улюблена книга Ньюші"» і т.д. Герої мультфільмів можуть рекомендувати як художні книги, так й галузеві, і дитина з більшою довірою поставиться до рекомендації улюблених героїв. Природно, що в бібліотеках можна використовувати не тільки і навіть не стільки образи смішариків. Потрібно стежити за "мультипликаційною модою", за рейтингом популярності мультфільмів;

Мультфільм "Фіксікі" просто створений для того, щоб привернути увагу дітей до книг по техніці, **"Маша і ведмідь"** - до казок, **"Білка і Стрілка"** - до книг про космос і т.д.;

Сюрпризні дні в бібліотеці. Наприклад, **солодко-фруктовий Сюрпризний день** (кожному відвідувачу дарують цукерку чи якісь фрукти), **День жартівливих вікторин**, **День приємних сюрпризів** (дарують маленькі подаруночки), **Безпрограшна лотерея**, **День прийому осіннього смутку та видача "смішариків"** тощо;

Акція "Щасливий номер". Протягом січня кожній дитині після перереєстрації видається іменний номер, який потім бере участь в підсумковій лотереї. Варто організувати рекламу акції не тільки в стінах бібліотеки, а й в школах, в соцмережах тощо. Підведення підсумків провести на початку лютого. Визначити "щасливі" номери (кількість визначають бібліотекарі), які довірити витягти самим читачам бібліотеки. Їх власники отримують призи: канцтовари, закладки для книг, книги та ін.;

Акція "Перевір своє літературне здоров'я". У бібліотеці встановлюється "унікальний апарат", на якому всі бажаючі можуть пройти "діагностику" і дізнатися свій літературний "діагноз": "Казковий грип", "Алергія на періодику", "Краєзнавчий тиск", "Жахлива ангіна" та ін. Завдання учасника полягає в тому, щоб потрапити кулькою в мішень, набрати очки, за сумою яких ставиться "діагноз" і видається "рецепт",

який має літературне спрямування. У якості ліків прописуються відповідні "захворюванню" книги;

Акція "День читацької посмішки". Програма Дня: ранкова зарядка позитивом "Почни день з жарту"; година сюрпризів "Смайлик в подарунок!"; фотосесія "Посміхніться! Ви в бібліотеці!"; презентації веселих книг; веселі ігри і конкурси;

БібліоБалаганчик – маленьке веселе дійство подібне по духу до народного свята.

Бібліобар – форма заходу, під час якого у вигляді «частування» пропонуються різноманітні книги та/або періодичні видання. Користувачі можуть підійти до "барної стійки" і вибрати те, що їм до вподоби. Можна відвідувачам, крім книжкового "частування", запропонувати чай, солодощі, фрукти;

Бібліотечний бульвар – захід, який проводиться на вулиці з метою реклами бібліотеки, книги, читання;

Бібліокараван – цикл виїзних заходів, виставок, оглядів тощо, зазвичай об'єднаних певною темою, що організовуються з метою представлення бібліотеки в різних організаціях і установах. Спрямований на підвищення інтересу громади до бібліотечної інформації та послуг, популяризацію бібліотечних ресурсів з обраної теми. Програма бібліокаравану розробляється відповідно до його мети і завдань;

Бібліокешинг (від англ. cache – схованка) – гра, суть якої полягає в пошуку книжкових скарбів, що можуть бути заховані як у приміщенні бібліотеки, так і поза її межами. Користувачі бібліотеки, котрі виконують роль шукачів скарбів (можливе формування кількох груп, що змагаються між собою), використовуючи підказки (наприклад, записки) або/та відповідаючи на запитання чи виконуючи певні завдання, знаходять схованку за схованкою і, зрештою, дістаються до головного скарбу;

Бібліопікнік – акція, що найчастіше проводиться на свіжому повітрі в рамках літніх читань. Користувачам пропонують різноманітні книжкові "частування" з цікавими назвами (бутерброд "Книжковий", "Шашлик-Всезнайко", "Арт-десерт" тощо);

Бібліотечний non-stop (від англ. non-stop – безперервний, безупинний) – формат проведення масового заходу, який триває впродовж усього дня чи, навіть, кількох днів, про що зазначається в його програмі. Захід може бути приурочений до якогось свята, проводиться у рамках Дня відкритих дверей тощо;

Бібліотрансформер – це максимально повна фактографічна та бібліографічна інформація про об'єкт бібліографування, розміщена з використанням різних форм і засобів. Наприклад, бібліотрансформер, присвячений творчості того чи іншого письменника, може складатися з таких частин (модулів), як-от: книжкова закладка, інформаційна листівка, інформаційно-бібліографічний словничок, мультимедійний урок-презентація, біобібліографічний покажчик, відеовікторина та відеоурок;

Бібліофорсаж – захід з вивчення правил вуличного руху;

Бібліофреш – (фреш, в перекладі з англ. означає свіжий) бібліографічний огляд книжкових новинок;

Бібліошопінг (від англ. shopping – відвідування магазинів з метою придбання товарів) – захід, під час якого один учасник, прорекламувавши книгу, пропонує іншому "придбати" її. Бібліотекарі ж намагаються привернути увагу читачів до книг за допомогою різних маркетингових прийомів (використовують музику, світло, кольори, аромати), а при розміщенні "книжкових товарів" враховують інтереси читачів;

Бєбі-шоу – дитяче театралізоване свято;

Бренд-автор-шоу – презентація автора (письменника, актора, художника тощо);

Дискусійні гойдалки – обговорення двома командами якої-небудь проблеми, питання;

Літературний глобус – захід, присвячений творчості письменників з різних країн;

Діалог-огляд. Його проводять два учасники: бібліотекар та фахівець у цій галузі. Бібліотекар пропонує читачам статті із журналів, розкриває тему, проблему, авторську позицію і звертається до свого співрозмовника: чи погоджується він з автором статті; яка його думка щодо питань, висвітлених автором. Співрозмовник висловлює свій погляд, наводить приклади із повсякденного життя, підсумовує сказане. Такий діалог-огляд варто проводити з питань права, охорони здоров'я та психології підлітків, екології та історії рідного краю, запросивши на них фахівців;

Дежавю – будується на невідомих фактах про відомі, вже знані, читачами твори;

Естет-шоу – розважальна програма, присвячена мистецтву;

Інформаційний супермаркет – проект, мета якого – створення системи навігації в бібліотеці, максимально адаптованої до потреб користувачів для формування комфортного середовища;

Етикет-клас – захід, присвячений правилам етикету;

Караван історій – захід, що складається з різних історій, пов'язаних з відомими людьми, історичними місцями, традиціями, подіями;

Каскад інформаційних повідомлень. "Каскад" у перекладі – стрімкий, невпинний потік великої кількості чого-небудь, в нашому випадку – захід, на якому подається інформація з періодичних видань з бурхливого потоку цікавих повідомлень;

Книжковий дрес-код – форма масового заходу, під час проведення якого презентують книги, котрі можна вважати обов'язковою складовою іміджу сучасної людини;

Бібліотечний фрімаркет (від англ. freemarket – безкоштовний магазин) – місце, де можна залишити прочитані чи безоплатно взяти залишені будь-ким книги. Книжковий фрімаркет у бібліотеці може бути як постійно діючим, так і організованим у формі окремого заходу;

Літературний лабіринт – літературна гра, яка проводиться в декілька турів. Кожний тур – подорож у різні жанри літературного світу: поезію, епічну прозу, фантастику, драматургію тощо. За умовами гри готуються запитання на відповідну тему. Всі учасники по черзі дають відповіді на запитання. Відповідь є своєрідним ходом по лабіринту. На великому стенді-лабіринті ці ходи визначаються стрілками з номерами учасників. Першими вдало проходять лабіринт ті, хто дає правильну відповідь, вказуючи літературні джерела;

Поетичний альбом є одним з різновидів широко відомого і часто використовуваного бібліотеками усного журналу. Мета заходу – популяризація поетичного слова. Методика його проведення передбачає традиційні "сторінки", однією з яких неодмінно виступає книжкова виставка, перегляд чи бібліографічний огляд;

Прес-кліпінг, або моніторинг преси, подає тематичну підбірку матеріалів, вибраних з періодичних видань у реальному часі, із багатьох джерел, за певною ознакою;

П'ять хвилин з мистецтвом – це цікава форма, яка дозволяє регулярно спілкуватися з музикою, поезією, живописом та іншими видами мистецтва;

Респект-зустріч – зустріч з авторитетною людиною;

Ретро-погляд – мандрівка у минуле;

Ринг ерудитів – гра, в якій дві команди одночасно відповідають на одне і те ж питання, причому якщо 1-й відповідає правильно, позбавляє суперника можливості відповісти на це ж питання. Перемагає команда, яка набрала більше очок;

Спринт-конкурс – конкурс, проведений за короткий час, може бути частиною великого заходу;

Фант-вечір, Чародій-вечір – новорічний святковий захід;

Формула успіху – зустріч з цікавою успішною людиною;

Геокешинг - ("geocaching", від грец. "Geo" - Земля, англ. "Cache" - тайник) – це захоплююча гра, в якій присутні: подорож, знаходження місця розташування заданих об'єктів, пошук інформації про об'єкти та відповідей на запитання;

Демотека – це місце (творчий куточок), де читачі можуть залишити свої власні роботи – "демки" в галузі музики, літератури, фотографії, фільмів, графіки тощо, для того, щоб про них дізнався широкий загал;

День генія – комплекс яскравих змістовних заходів, що проводиться в перебігу дня присвячених невичерпним можливостям людини. Читачів знайомлять з життям і діяльністю геніальних людей, як знаменитих, так і маловідомих людей, що представляють різні часи і народи.

Комунальний заклад "Запорізька обласна
бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

69006
м. Запоріжжя,
вул. В. Лобановського, 14

Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49
Факс: (061) 236-85-62

Електронна пошта: zobd@ukr.net
Сайт: www.zobd.zp.ua